

मराठी दैनिक

मराठी एकीकरण

बातमीपत्र

मराठी मायबोलीचा अभिमान जोपासणारे एकमेव पत्र

○संपादक : डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक

○उप संपादिका : .सौ. प्रीती दिपक नाईक

○कार्यकारी संपादक : श्री. विनोद दशरथ भेटे

● वर्ष -०४ ● अंक-२०४ ● मुंबई, सोमवार, २४ फेब्रुवारी २०२५ ● पृष्ठ-४ ● मूल्य-५ रु.

MARATHI EKI-KARAN BATMIPATRA

■मुंबई। प्रतिनिधी : संतोष देशमुख यांच्या हत्त्या प्रकरणांतर भाजप आमदार सुरेश धस यांनी सुरुवातीपासूनच आक्रमक भूमिका घेतल्याचे पाहायला मिळाले. सुरेश धस यांनी हे प्रकरण सभागृहात आणि सभागृहाच्या बाहेर लावून धरले होते. तर संतोष देशमुख हत्त्या प्रकरणानंतर आकाचे आका म्हणत सुरेश धस यांनी मंत्री धनंजय मुंडे यांच्या जोरदार हल्लाबोल केला होता. मात्र काही दिवसांपूर्वीच त्यांनी मंत्री धनंजय मुंडे यांची भेट घेतली होती. या भेटीची बातमी बाहेर येताच सुरेश धस यांच्यावर विरोधकांनी जोरदार हल्लाबोल केला. यानंतर सुरेश धस हे आज मरसाजोग गावात दाखल झाले. त्यांनी संतोष देशमुख यांच्या कुटुंबियांची भेट घेतली. यावेळी मरसाजोगच्या ग्रामस्थांनी टीकेचे धनी झालेल्या सुरेश धस यांना पाठिंबा दिला. यावरून मराठा आंदोलक मनोज जरांगे पाटील यांनी सुरेश धस यांच्यावर तोफ डागली आहे.

नेमक काय म्हणाले मनोज जरांगे ?

मनोज जरांगे पाटील म्हणाले की, माज्यासाठी तो विषय संपला आहे. त्यावर मला बोलायचं नाही. मी एवढा जीव लावला होता, समाजाने त्यांना तळ हातावर घेतलं होतं. एवढ्या क्रूर माणसाला जाऊन भेटण्याची गरज नव्हती. तुमच्यावर पक्षाचा दबाव होता तर तुम्ही सरळ सांगायला

मरसाजोग ग्रामस्थांचा सुरेश धसांना पाठिंबा ! मनोज जरांगेंनी डागली तोफ

पाहिजे होतं की पक्षाने माज्यावर दबाव आणलेला आहे. मला सांगत आहेत मॅटर दाबून टाक तू मागे सरक, सुरेश धसांनी अशी सरळ प्रेस च्यायला पाहिजे होती. मी समाजाची गद्दारी करू शकत नाही हे धसांनी म्हणायला पाहिजे होतं. मी धनंजय मुंडे यांना भेटायला जात नाही. मी पक्षाचा आणि आमदारकीचा पण राजीनामा देत आहे, असं धस यांनी म्हणायचं होतं. धस यांच्या विषय माज्यासाठी संपलेला आहे, अशी टीका त्यांनी केली.

सुरेश धसांना परळीत मुंडे समर्थकांचा विरोध

दरम्यान, भाजप आमदार सुरेश धस यांनी मरसाजोग येथे संतोष देशमुख यांच्या कुटुंबियांची भेट घेतल्यानंतर ते परळी येथे महादेव मुंडे यांच्या

जोपर्यंत न्याय मिळत नाही तोपर्यंत सत्कार स्वीकारणार नाही

संतोष देशमुख हत्त्या प्रकरणात जोपर्यंत न्याय मिळत नाही तोपर्यंत स्वागत सत्कार स्वीकारणार नाही, अशी भूमिका भाजप आमदार सुरेश धस यांनी घेतली आहे. धाराशिव येथील कार्यक्रमात आमदार सुरेश धस यांनी सत्कार नाकारल्याचे पाहायला मिळाले. मंत्री जयकुमार गारे यांची धाराशिव जिऱ्हा संपर्क प्रमुख म्हणून नियुक्ती आणि भाजप नेते सुजितसिंह ठाकूर यांच्या वाढदिवसानिमित्त आयोजित सत्कार समारंभात सुरेश धस बोलत होते. यावेळी भाजप आमदार सुरेश धस हे कार्यक्रमाला व्यासपीठावर उपस्थित होते, मात्र त्यांनी सत्कार

स्वीकारण्यास नकार दिला. सुरेश धस यांनी 22 फेब्रुवारीला घेतली होती संतोष देशमुख कुटुंबियांची भेट दरम्यान, भाजप आमदार सुरेश धस यांनी २२ फेब्रुवारीला मरसाजोग गावात जाऊन संतोष देशमुख कुटुंबियांची भेट घेतली होती. संतोष देशमुख हत्त्या प्रकरणात आकाचे आका म्हणत सुरेश धस यांनी मंत्री धनंजय मुंडे यांच्याविरोधात जोरदार राऊ उडवून दिली. मात्र काही दिवसांपूर्वी त्यांनी त्याच धनंजय मुंडेची दोन वेळा भेट घेतल्याचं उघड झाल्यावर सुरेश धस प्रचंड टीकेचे धनीही झाले होते.

आरोपींना पळण्यासाठी या लोकांनी केली मदत

बीड जिल्ह्यातील मरसाजोगचे सरपंच संतोष देशमुख हत्त्या प्रकरणात अनेक आरोप-प्रत्यारोप होत आहे. या प्रकरणातील आरोपींना अटक झाली आहे. त्यानंतर आरोपींना कठोर शिक्षा द्यावी, अशी मागणी केली जात आहे. मराठा समाजाचे नेते मनोज जरांगे पाटील, भाजप आमदार सुरेश धस यांच्या प्रमाणे संतोष देशमुख यांचे बंधू धनंजय देशमुख हे सरकारकडे वेगवेगळ्या मागण्या करत आहेत. आता भाजप आमदार सुरेश धस यांनी संतोष देशमुख खून प्रकरणात धाराशिव कनेक्शनचा उघड केले. धाराशिवमधील वाशीच्या पोलिस अधिकारी, कर्मचाऱ्यांनी संतोष देशमुख यांच्या हत्येतील आरोपींना पळून जायला मदत केली. नितीन बिक्कड यातील आरोपी आहे. या सर्वांची चौकशी होऊन स्वतंत्र मकोका लावावा किंवा सहआरोपी करावे, अशी मागणी सुरेश धस यांनी केली. भाजपाचे आमदार सुरेश धस यांचे गंभीर आरोप करत मोठी मागणी केली. ते म्हणाले, अधिकारी सांगतात आरोपी जंगलातून पळून गेले. परंतु आरोपी जंगलातून पळून गेले नाहीत. ते वाशी शहरातून गेले आहे. वाशी पोलीस ठाण्यामधील काही अधिकारी कर्मचाऱ्यांनी या आरोपींना फरार होण्यासाठी मदत केली.

मनोज जरांगेवर म्हणाले...

मनोज जरांगे यांच्या नाराजीवर बोलण्यास सुरेश धस यांनी नकार दिला. ते म्हणाले, मनोज जरांगे माझे दैवत आहे. त्यांच्यावर मी काहीही बोलणार नाही. कोल्हापूर येथे होणारे मराठा समाजाचे अधिवेशन हे जिल्हा पुरते आहे. त्यामुळे त्या अधिवेशातून मनोज जरांगे यांना डावले, असा त्याचा अर्थ कोण काढू नये, असे आमदार सुरेश धस यांनी म्हटले आहे.

१० मागण्या...१० दिवसांची डेडलाईन... ४२ मराठा संघटना एकवटल्या... सरकारला घाम फुटणार?

काय आहेत मागण्या?

- ▶ महाराष्ट्र शासनाने ओ. बी. सी समाजाला ज्या ज्या सोयी सवलती लागू केल्या आहेत. त्या जशाच्या तशा मराठा समाजाला सरसकट लागू करण्यात याव्यात.
- ▶ हैदराबाद गॅझेट, सातारा गॅझेट, बॉम्बे गॅझेटनुसार महाराष्ट्र शासनाने आरक्षणाची अंमलबजावणी करावी
- ▶ महाराष्ट्रामध्ये ओ. बी. सी प्रमाणे एस. ई. बी. सी (मराठा समाज) प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना प्रतिपुर्ती करावयाच्या इतर शुल्काबाबतची सवलत द्यावी
- ▶ महाराष्ट्रामध्ये कुणबी प्रमाणपत्र देण्यासाठी जिल्हा व तालुका पातळीवर समिती गठन करून या समितीमध्ये मराठा समाजाच्या दोन प्रतिनिधींना समाविष्ट करून घ्यावे.
- ▶ महाराष्ट्र राज्याचे रहिवाशी असणारे व परराज्यात शिकणाऱ्या ओ बी सी प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांप्रमाणे शिष्यवृत्ती योजना मराठा समाजाला लागू करणे बाबत
- ▶ महाराष्ट्रात ओ.बी.सी प्रमाणे एस. ई. बी. सी प्रवर्गातील युवक युवती करीता मोटर वाहन चालक व वाहक प्रशिक्षण योजना लागू करणेबाबत
- ▶ मराठा आंदोलकांवर दाखल झालेले गुन्हे मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार तसेच शासन निर्णय यानुसार तपासून मागे घेण्यात यावेत
- ▶ मराठा समाजाला एस. ई. बी. सी प्रवर्गा अंतर्गत १०% आरक्षण लागू केले आहे. सद्या ते न्यायप्रविष्ट आहे. ते राज्य शासनाने न्यायालयामध्ये आपली बाजू भक्कम मांडून आरक्षण टिकवावे
- ▶ मराठा भूषण आणणाऱ्यांवर पाटील आर्थिक विकास महामंडळ हे फक्त मराठा समाजाला लागू करावे. तसेच व्याज परतवा व इतर कर्ज प्रकरणे वेळेत पुर्ण करण्यात यावेत.
- ▶ अरबी समुद्रातील छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या स्मारकाचे काम तातडीने चालू करावे.
- ▶ महाराष्ट्रातील गड-किल्ल्यांचे सर्वर्धन करण्यात यावे.

■मुंबई।प्रतिनिधी :

मराठा समाजाला आरक्षण मिळवून यासाठी मराठा आरक्षण आंदोलक मनोज जरांगे पाटील यांनी मोठा लढा उभारला, त्यांच्या आंदोलनानंतर सरकारने मराठा समाजासाठी स्वतंत्र आरक्षणासाठी मंजुरी दिली. मात्र आम्हाला ओबीसीमधूनच आरक्षण पाहिजे या आपल्या मागणीवर मनोज जरांगे पाटील अद्यापही ठाम आहेत. तर दुसरीकडे आता मराठा समाज देखील चांगलाच आक्रमक झाला आहे. कोल्हापूरला मराठा समाज संघटनांची बैठक पार पडली, या बैठकीला मराठा समाजाचे अनेक नेते उपस्थित होते. या बैठकीनंतर पुन्हा एकदा सरकारला इशारा देण्यात आला आहे. या बैठकीमध्ये राज्यातील तब्बल ४२ मराठा संघटना सहभागी झाल्या होत्या. मराठा समाजाच्या परिषदेसाठी दहा मार्चपर्यंत मुख्यमंत्र्यांनी वेळ द्यावा, अन्यथा अधिवेशन काळातच आंदोलन छेडू, असा इशारा मराठा संघटनांच्या वतीनं राज्य सरकारला देण्यात आला आहे. लवकरच परभणीमध्ये मराठा समाजाची परिषद होणार आहे. सुरवातीच्या टप्प्यात सरकारसोबत चर्चेला प्राधान्य दिलं जाईल, मात्र दखल न घेतल्यास रस्त्यावरच्या लढाईचा मार्ग मोकळा असेल, असा इशारा यावेळी

आंदोलक सुरेश पाटील यांनी दिला आहे. तर दुसरीकडे मनोज जरांगे पाटील आणि आमचं आंदोलन एकच असेल, मात्र आरक्षणाशिवाय अन्य काही मागण्या आम्ही करणार आहोत, मागण्या सरकारने मान्य केल्याच पाहिजे अशी प्रतिक्रिया यावेळी आंदोलक ज्योती मेते यांनी दिली आहे.

सरकारची डोकेदुखी वाढणार?

मराठा आरक्षण आंदोलक मनोज जरांगे पाटील यांनी मराठा समाजासाठी मोठा लढा उभारला, त्यांच्या आंदोलनानंतर सरकारने मराठा समाजासाठी स्वतंत्र आरक्षणासाठी मंजुरी दिली, मात्र तरी देखील हा आरक्षणाचा तिढा अद्याप सुटलेला नाहीये, आम्हाला ओबीसीमधूनच आरक्षण हवं आहे, अशी जरांगे पाटील यांची मागणी आहे. तर दुसरीकडे ओबीसी समाजातून या मागणीला मोठा विरोध होत आहे. त्यामुळे मराठा आरक्षणाच्या प्रश्नाचा गुंता वाढला आहे. दुसरीकडे आता मराठा समाजानं पुन्हा एकदा सरकारला इशारा दिला आहे. मागण्या मान्य न झाल्यास अधिवेशन काळात आंदोलन करू असं म्हटलं आहे. तसेच रस्त्यावर देखील उतरू असाही इशारा देण्यात आला आहे. त्यामुळे येत्या काळात पुन्हा एकदा वातावरण तापण्याची शक्यता आहे.

या भूखंडावर शासकीय कर्करोग रुग्णालय उभारण्याचा प्रस्ताव आहे. मात्र तो डावलून हा भूखंड खासगी विकासकाला पेटभांडेकरावर देण्याचा निर्णय एकनाथ शिंदे मुख्यमंत्री असताना झाल्याचा आरोप पुण्यातील भाजपने केला आहे. हा व्यवहार थांबवून तेथे प्रस्तावित कर्करोग रुग्णालय उभारवा अशी मागणी भाजपनं केलीये. पुण्यामध्ये एकही शासकीय कर्करोग रुग्णालय नाही. ससून उपचार रुग्णालय हे पश्चिम महाराष्ट्रातील सर्वात मोठे शासकीय रुग्णालय आहे. त्यामुळे शिंदे सरकारने घेतलेला निर्णय रद्द करून ससून परिसरातील या भूखंडावर कर्करोग रुग्णालय उभारण्यात यावं अशी मागणी होत आहे.

■मुंबई।प्रतिनिधी :

पुण्यात महायुक्तीत एका भूखंडावरून आता वादाची ठिणगी पडली आहे. मंगळवार पेठेतील २ एकर जागेचा वाद उफळून आला आहे. एकनाथ शिंदे मुख्यमंत्री असताना हा भूखंड खासगी विकासकाला देण्याचा निर्णय घेतल्याचा आरोप भाजपनं केलाय. .तो निर्णय रद्द करण्याची मागणी आता स्थानिक नेत्यांनी मुख्यमंत्री फडणवीसांकडे केलीय.

पुण्यातल्या ससून रुग्णालयाजवळ मंगळवार पेठेतील हि सुमारे २ एकर मोक्याची जागा. या जागेमुळे पुण्यात शिवसेना आणि भाजपात वादाची शक्यता आहे. सध्या हा भूखंड एमएसआरडीसी म्हणजेच महाराष्ट्र रस्ते विकास महामंडळच्या ताब्यात आहे.

पुण्यातील २ एकर जागेवरून महाराष्ट्राच्या राजकारणात मोठा वाद एकनाथ शिंदेवर भाजपचा गंभीर आरोप

अतिशय मोक्याच्या अशा या भूखंडाची किंमत आजघडीला किमान ४०० कोटी रुपये आहे. असं असताना हा शासकीय भूखंड एका खाजगी विकासकाला अवघ्या ७० कोटीमध्ये ६० वर्षांसाठी भाडेपट्ट्यावर देण्याचा घाट

घालण्यात आल्याचा आरोप करण्यात आला आहे. क्लस्टर डेव्हलपमेंट योजनेची पहिली इमारत ठाण्यात तयार झाली आहे.. किसननगर येथे रबर इंडिया आणि दोस्टी डेव्हलपर्सच्या भूखंडावर सिडकोकडून बांधण्यात येणाऱ्या क्लस्टरच्या पहिल्या इमारतीतील तीन विंगचे १७ मजले तयार झाले आहेत. तर रबर इंडियाच्या इमारतीचे सहा मजले तयार झाले आहेत. या दोन्ही इमारती वर्षभरात पूर्ण होणार असून, आतापर्यंत स्वप्नवत भासणारा क्लस्टर प्रकल्प दृष्टिपथात आला आहे.

अंगणात वडिलांचा मृतदेह, घरात शोकाकुल वातावरण भरल्या डोळ्यांनी लेकीने दिला दहावीचा पेपर !

■लातूर। प्रतिनिधी :

आयुष्य कधी कठीण परीक्षा घेईल, याचा नेम नाही. पण अशा परिस्थितीला खंबीरपणे सामोरे जाणाऱ्या व्यक्तींकडे समाज आदराने पाहतो. लातूरच्या अंसा तालुक्यातील दहा गावातील निशा नागनाथ उबाळे ही अनेकांसाठी आदर्श ठरलीय. निशाची दहावीची परीक्षा सुरु आहे. परीक्षा सुरु असताना तिच्या वडिलांचे निधन झाले, त्याचे मृतदेह अंगणात होता. घरात शोकाकुल वातावरण होते. तरीही निशाने आपल्या भावनांवर नियंत्रण ठेवत दहावीची परीक्षा दिली.

वडिलांच्या निधनाची बातमी कळताच निशाच्या हातातील पुस्तक गळून पडले. हंबरडा फोडून रडणाऱ्या निशाला आपल्या परीक्षेचा विसर पडला. मात्र निशाचे शिक्षक शिवलिंग नागापुरे आणि शालेय व्यवस्थापन समितीचे अध्यक्ष प्रेम लटूरे यांनी निशाचा पेपर वाचा जाऊ नये यासाठी निशाच्या नातेवाईकांची भेट घेतली. तिच्या कुटुंबातील व्यक्तींना विश्वासता घेतले. निशाचे समुपदेशन केले. डोळे पुसत निशा वडिलांनी पाहिलेल्या स्वप्नांना साकार करण्यासाठी तयार झाली. एकीकडे बाप अस्तात विलीन होण्यासाठी परत कधीही न येणाऱ्या मार्गवर होता तर दुसरीकडे डोळे भरून अतिम प्रवासाला निघालेल्या आपल्या बापाच्या अर्धाला पाहत निशा परीक्षेला जाण्यासाठी मोटारसायकलवर बसली होती. वेळेचे परीक्षा केंद्रावर पोहोचून निशाने आपला पहिला पेपर दिला.

धक्का दिला. निशाचे वडील नागनाथ उबाळे यांचे गुरुवारी सायंकाळी अल्पवया आजाराने निधन झाले. घरात ती, आई, एक भाऊ आणि आज्ञी असे चारच लोक. बापाच्या अचानक निधनाने निशा व तिचे कुटुंब सैरभैर झाले.

निशाच्या या धाडसाची चर्चा संपूर्ण गावभर आहे. 'आमच्या मुलीने जे केलं, ते खरोखर प्रेरणादायी आहे. वडिलांच्या स्वप्नांना ती खऱ्या अर्थाने न्याय देत असल्याची प्रतिक्रिया तिच्या कुटुंबीयांनी दिली. निशाच्या जिद्दीला शिश्-क, परीक्षेकेंद्रावरील कर्मचारी आणि परीक्षेसाठी आलेल्या इतर विद्यार्थ्यांनीही कौतुकाने शुभेच्छा दिल्या. हे उदाहरण सर्व विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरणादायी आहे की कोणत्याही परिस्थितीत शिक्षणाला महत्त्व द्यावे. निशाने दाखवलेला आत्मविश्वास आणि कर्तव्यभावना तिला भविष्यात नक्कीच यशस्वी करेल, असा विश्वास साऱ्यांना आहे.

डोंबिवलीत दुकानाच्या नावाची पाटी गुजराती भाषेत महाराष्ट्रात गुजराती भाषेत नामफलक लावलाच कसा?

इवाई होणार का? असे अनेक प्रश्न उपस्थित केले जात आहेत.

शासन व्यवहारात मराठी भाषेचा वापर करण्याची संधी

राज्य सरकारमधील सर्व कामकाज मराठीतून व्हावे यासाठी राज्य शासनाने एक कडक निर्णय जारी केला आहे. मराठीची सक्ती करणाऱ्या या निर्णयाची अंमलबजावणी करण्याचे बंधन हे राज्य सरकारमधील सर्व अधिकारी आणि कर्मचाऱ्यांवर असणार आहे. शासन व्यवहारात मराठी भाषेचा वापर सुरू होऊन १० वर्षांहून अधिक काळ झाला असला तरी अनेक ठिकाणी इंग्रजीचा वापर केला जात असल्याने शासनाने हा मराठी सक्तीचा निर्णय घेतलेला आहे. या निर्णयानुसार यापुढे प्रत्येक विभागाकडून शंबर टक्के काम मराठीत करणं अपेक्षित आहे. जे अधिकारी, कर्मचारी मराठी भाषेचा वापर करण्यास टाळटाळ करतील त्यांच्याविरुद्ध शिस्तभंगाची कारवाई केली जाणार आहे.

मुंबईसह राज्यातील इतर महापालिकांप्रमाणे कल्याण डोंबिवली महानगरपालिका क्षेत्रातील सर्व दुकाने आणि

आस्थापनांचे नामफलक मराठी भाषेत लावण्यात यावेत असे निर्देश पालिकेने दिले होते.

त्यामुळे महापालिका क्षेत्रातील सर्व दुकाने आणि आस्थापनांना आपले नामफलक मराठी भाषेत लावणे बंधनकारक आहे. मात्र, असे असताना डोंबिवली मधील प्रसिद्ध सावरकर रोडवर एका दुकानदाराने नियम मोडत चक्क गुजराती भाषेतील पाटी लावली आहे. त्यामुळे पालिका प्रशासन आणि आयुक्त करावाई करणार का याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

आपल्या मुलांना येथून सुखरूप घेऊन जायचं असेल तर प्रत्येकी पाच हजार रुपयाची मागणी काळपाणी गावातील नागरिकांनी केली. त्यानंतर गावातील काही लोकांनी मध्यस्थी करत यापैकी तीन तरुणांची सुटका करून घेतली व कमलसिंग पावरा यांच्यासंदर्भात विचारले असता तो रात्रीच येथून पळून गेल्याचे गावकऱ्यांनी सांगितले. या घटनेनंतर उमर्दा गावातील नागरिकांनी व नातेवाईकांनी कमलसिंग पावराचा शोध घेतला असता, तो दोन्ही गावच्या मध्ये असलेल्या एका नाल्यामध्ये मृत अवस्थेत आढळून आला. दरम्यान, नातेवाईकांनी त्याची पाहणी केली असता कमलसिंग पावरा याला बेदम मारहाण करण्यात आली होती. या मारहाणीतच त्याचा मृत्यू झाला व नंतर त्याला या नाल्यात फेकून दिलाचा संशय व्यक्त करण्यात येत आहे.

डॉलरचे वर्चस्व वाढतेच कसे?

डॉलरच्या तुलनेत रुपयाचे मूल्य कमी होताना दिसल्यावर ‘डॉलर वाढतो आहे’ असे विश्लेषण करण्यात आले. ही स्थिती उद्भवली ती नेमकी, डोनाल्ड ट्रम्प यांनी अमेरिकी अध्यक्षपदाची सूत्रे स्वीकारल्यानंतर? मग, ‘नेतृत्व मजबूत म्हणून चलनही मजबूत’ असे काही असते का? की आणखी निराळी कारणे आहेत? ती कारणे नेमकी काय?
डोनाल्ड ट्रम्प यांचा गेल्या नोव्हेंबरमधील अमेरिकी राष्ट्राध्यक्षपदाच्या निवडणुकीतील विजय निर्णायक आणि व्यापक होता. त्यांच्याकडे अर्थातच व्हाइट हाऊसवरील नियंत्रण आहेच पण आता त्यांच्या पक्षाचे दोन्ही प्रतिनिधीगृहांवर म्हणजेच कनिष्ठ सभागृह (हाऊस ऑफ रिप्रेझेंटेटिव्ह्ज) आणि वरिष्ठ सभागृह (सेनेट) यांवर बहुमत आहे. याला ‘गव्हर्निंग ट्रायफेक्ट’ म्हणतात, त्यावर वर्चस्व असणे ही राष्ट्राध्यक्षांना आपली धोरणे विनासायास राबवण्यासाठी आदर्श स्थिती मानली जाते. दुसऱ्यांदा अध्यक्षपद स्वीकारल्यानंतर अवघ्या तीन आठवड्यांत त्यांनी जवळपास ६४ कार्यकारी आदेश जारी करून आपल्या वाढलेल्या प्रभावाचा उपयोग केला आहेच. २०१७ मध्ये सुरू झालेल्या त्यांच्या पहिल्या कार्यकाळाच्या तुलनेत, या वेळी त्यांना सर्वोच्च न्यायालयातही परंपरावादी आणि रिपब्लिकन पक्षाकडे झुकणाऱ्या न्यायाधीशांचे दोनतृतीयांश बहुमत अशी आणखी एक जमेची बाजू मिळालेली आहे. उदाहरणार्थ, अमेरिकेत जन्म झाला असल्यास आपोआप नागरिकत्व मिळण्याची तरतूद (जन्मसिद्ध नागरिकत्व) समाप्त करण्याच्या ट्रम्प यांच्या वचनाची पूर्तता करताना हे न्यायालयीन पाठबळ महत्त्वाचे ठरू शकते. नागरिकांच्या तऱतुदींत फेरफार फक्त कार्यकारी आदेशाने करता येणार नाही, आणि त्यासाठी घटनादुरुस्तीची गरज भासू शकते, या दुरुस्तीलाही अमेरिकेच्या संघराज्यीय सर्वोच्च कोर्टात आव्हान दिले जाऊ शकते. तरीसुद्धा, ट्रम्प यांची लोकप्रियता आता निवडणुकीच्या वेळेपेक्षा जास्त आहे, आणि ती त्यांना मत न दिलेल्यांपैकी दहा टक्के लोकांमध्येही वाढली आहे. याचा अर्थ असा की, ज्यांनी त्यांना मतदान केले नाही, तेही आता त्यांच्या धोरणांचे समर्थन करत आहेत. या धोरणांमध्ये व्यापार भागीदारांविरुद्ध टॅरिफ कारवाई (आयातशुल्क वाढवणे), बेकायदा स्थलांतरित नागरिकांवर कठोर कारवाई, युक्रेन व इतर युद्धांमधून माघार, नाटो मित्रदेशांकडून अधिक आर्थिक योगदानाची मागणी आणि एकूण सरकारचाच आकार, व्याप व खर्च कमी करणे, यांचा समावेश आहे. ट्रम्प यांनी भारतासह अनेक देशांना धमकीच दिली आहे की, अमेरिका ‘जशास तसे’ आयात शुल्क वाढवेल. याला प्रत्युत्तर म्हणून, भारताने तत्काळ अमेरिकन बर्बन व्हिस्कीवरील आयात शुल्क १५० टक्क्यांवरून १०० टक्क्यांपर्यंत कमी केले आहे. हालें डेव्हिडसन मोटरसायकलीवरील शुल्क यापूर्वीच कमी करण्यात आले होते. भारताची अमेरिकेशी व्यापारी तूट सुमारे ३० अब्ज डॉलरची आहे, आणि ट्रम्प यांना ती तूट कमी करायची आहे. एफ ३५ आणि इतर लढाऊ वाहने खरेदी करण्याचा विचार सुरू आहे, हेदेखील अमेरिकन भावना शमवण्यासाठी उपयुक्त ठरू शकते. मात्र राष्ट्राध्यक्ष ट्रम्प यांच्या काही इच्छा परस्परविरुंगत वाटतात. एका बाजूला, व्यापार तूट कमी करणे आणि डॉलरचे मूल्य कमी करणे, यातून विरोधाभास आहे. तरीसुद्धा वास्तव असे आहे की, डॉलर निर्देशांक (डीएक्सबाय) गेल्या २५ वर्षांतील उच्चांकाच्या जवळ आहे. डॉलरच्या सामर्थ्याचें आणि वर्चस्वाचे खरे स्रोत काय आहेत? हे उच्चांक राष्ट्राध्यक्ष ट्रम्प यांना लाभलेल्या राजकीय पाठिंब्यामुळे आणि लोकप्रियतेमुळे होतात का? किंवा गव्हर्निंग ट्रायफेक्टवर त्यांचे वर्चस्व आहे, याचा तो परिणाम आहे का? तसे नाही. ‘मजबूत सरकार, म्हणून मजबूत चलन’ असा कोणताही थेट संबंध जोडता येणार नाही. मुळात, ट्रम्प यांच्या वर्चस्वासाठी ट्रायफेक्टाही पुरेसे नाही कारण सेटममध्ये कायदा संज्यू करण्यासाठी ६० टक्के बहुमत आवश्यक आहे, ते ट्रम्प यांच्याकडे सध्या नाही. रिपब्लिकन पक्षातील काही जण ट्रम्प यांच्या काही धोरणांना विशेषतः सरकारकडून लाभांमध्ये कपात आणि सरकारचा आकार कमी करण्याच्या योजनांना समिश्र प्रतिसाद देत असल्याचे गेल्या काही दिवसांत दिसलेले आहे. मग डॉलरच्या वाढत्या वर्चस्वामागचे खरे कारण काय आहे? पहिले कारण म्हणजे दुसरे कोणतेही चलन डॉलरला स्पर्धक म्हणून सक्षम नाही. दुसऱ्या महायुद्धानंतर संकुचित झालेला पाउंड स्टर्लिंग, १९९९ मध्ये जन्मलेले युरो किंवा चीनी युआन, यापैकी कोणतेही चलन डॉलरच्या श्रेष्ठतेच्या जवळपासही नाही. जागतिक व्यापारातील अमेरिकेचा वाटा फक्त ११ टक्के आहे. परंतु अमेरिकेची अर्थव्यवस्था जागतिक एकूण देशांतर्गत उत्पादनाच्या (जगाच्या ‘जीडीपी’च्या) एकचतुर्थांश आहे आणि ती सर्वांत मोठी आहे. राष्ट्राध्यक्ष ट्रम्प व्यापार तुटीबद्दल (व्यापार अधिशेषाबद्दल) अस्वस्थ आहेत, कारण ती सुमारे एक ट्रिलियन डॉलर आहे. त्याच वेळी, चीनलादेखील एक ट्रिलियन डॉलरची व्यापारी तूट आहे, त्यातील दोनतृतीयांश तूट अमेरिकेशीच आहे. भारतासह अनेक देश अमेरिकेशी व्यापारी तूट किंवा अधिशेष ठेवतात. गोम अशी की, देशोदेशींच्या या ‘अधिशेष डॉलर’चे किंवा अन्य देशांशी जितकी व्यापारी तूट आहे त्याचे रूपांतर परकीय चलन साठ्पात होते. जगभरातील साठ्पांपैकी ६० टक्के डॉलरमध्ये आहेत, म्हणजेच पयायानि अमेरिकन सरकारी रोखांमध्ये. हेच डॉलरचे वर्चस्व असण्याचे खरे कारण आहे.

भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (इस्त्रो) आणि भारतीय तंत्रज्ञान संस्था (आयआयटी) मद्रास यांनी संयुक्तपणे शक्ती तंत्रज्ञानावर आधारित एक स्वदेशी सेमीकंडक्टर (अर्धसंवाहक) चिप विकसित केली आहे. या स्वदेशी चिपला ईडिजिनस आरआयएससीव्ही कंट्रोलर फॉर स्पेस अ‍ॅप्लिके शान्स (आयआर आयएस-आयर्सि) असं नाव देण्यात आलं आहे. एअरोस्पेस दर्जाची ही पावरफुल आयरिस चिप प्रामुख्यान अंतराळातील उपकरणे आणि सिरिट्रोनिकरीता डेव्हलप करण्यात आली आहे. ओझोनच्या कवचायुळं पृथ्वीवर राहून आपल्याला रेडिएशन किंवा त्याच्या तीव्रतेची कल्पना येणं अशक्य आहे. रेडिएशनच्या तीव्र माप्याला सहन करत ही चिप अंतराळातील उपकरणांना शक्ती देईल.

थिरुवनंतपुरम येथील इस्त्रो इन्शियल सिस्टम्स युनिटच्या सहकाऱ्यानें ही चिप चंदीगड येथील सेमीकंडक्टर प्रयोगशाळेत बनवण्यात आली असून कर्नाटकातील टाटा अ‍ॅडव्हान्सड सिस्टम्समध्ये पॅक केली आहे. या चिपचं डिझाइन, फॅब्रिकेशन, पॅकेजिंग, मदरबोर्ड डिझाइन, असेंब्ली आणि बूटिंग हे सर्व भारतातच झालं आहे. पूर्णपणे भारतीय संसाधनांचा वापर करून बनवलेली ही स्वदेशी चिप सेमीकंडक्टर डिझाइन आणि फॅब्रिकेशनमधील मेक इन इंडिया प्रकल्पातील मैलाचा दगड आहे.

इस्त्रो आणि आयआयटी मद्रासनं याआधी २०१८ मध्ये रिमो, २०२० मध्ये मौशिक चिप विकसित केली होती. शक्ती या श्रृंखलेतील तिसरी कडी आहे. आयआयटी मद्रासच्या रिकॉन्फिगरेबल इंटेलिजेंट सिस्टम्स इंजिनिअरिंग (आरआयएसई) च्या ग्रुप मेंबर्सनी तयार केलेला हा एक १८० नॅनोमीटर (६४-बिट) तंत्रज्ञानावर आधारित ओपन सोर्स प्रोसेसर आहे, ज्याचं स्वतःचं सॉफ्टवेअर प्लॅटफॉर्मदेखील आहे. सद्यस्थितीत शक्ती प्रोसेसरचे ३ मुख्य प्रकार आहेत, ज्यात बेस क्लास प्रोसेसर, मल्टीकोर प्रोसेसर आणि प्रायोगिक प्रोसेसर यांचा समावेश आहे.

ज्याचा धर्म त्याने पाळवा, असे छत्रपती शिवरायांनी सांगितले आहे. शिवरायांनी संघर्ष केला तो मोगल सत्तेच्या जुलुमाविरुद्ध. तरीही छत्रपतींचे प्रतीक धार्मिक विद्वेष पसरवण्यासाठी, राजकारणासाठी वापरले जाते. आज गरज आहे ती शिवरायांनी ३५० वर्षांपूर्वी दिलेल्या आज्ञेला अनुसरून महाराष्ट्र घडविण्याची. शिवरायांची सर्वसमावेशक वृत्ती अंगी वाणवण्याची.

दोन नोव्हेंबर १६६९ च्या एका पत्रात रघुनाथ पंडितरावांनी छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या आज्ञेचा उल्लेख केला आहे. “श्रीमंत महाराज राजे यांनी ज्याचा जो धर्म त्याचा त्यांनी करावा, यात कोणी बखेडी करू नये असे फर्मावले आहे.” असे या आज्ञेचे स्वरूप आहे. कॉम्रेड गोविंदराव पानसेर यांनी शिवाजी कोण होता? या आपल्या पुस्तकाच्या आणि विविध व्याख्यानांच्या माध्यमातून खऱ्या इतिहासाचे दाखले देत लोकांना छत्रपती शिवरायांचे ‘रयतेचा राजा’ हे रूप सांगितले. ज्याचा जो धर्म असेल त्यांनी तो करावा, त्यात भांडणे निर्माण करू नयेत, असा स्पष्ट आदेश देणारे सहिष्णु शिवाजी महाराज म्हणूनच महाराष्ट्रातील अठरापागड जातींना, हिंदू- मुस्लिमांना आपलेसे वाटतात. नुकतीच त्यांची ३९५ वी जयंती महाराष्ट्रात आणि जगभरातील मराठी माणसांनी साजरी केली. हे कोणी फरमान काढले म्हणून झाले नाही, तर शिवाजी महाराजांबरोबर मराठी माणसांचे थेट भावनिक नाते आहे. म्हणूनच दरवर्षी १९ फेब्रुवारीला उत्साहात महाराजांची जयंती साजरी होते. त्यांची संपूर्ण कारकीर्द ही हिंदू-मुस्लिम सर्व जाती धर्मातील स्त्रियांचा सन्मान आणि आदर करण्याची आहे. हिंदू-मुस्लिम सर्वांच्या धार्मिक स्थळांचा आणि ग्रंथांचा श्रद्धेने संरक्षण करण्याचा विचार ते देतात. राजे स्वतः हिंदू होते, धर्मश्रद्धा तेज. पण त्यांनी आपल्या धर्मातील माणसाला एक वागणूक आणि दुसऱ्या धर्मातील माणसाला दुजोी वागणूक कधीही दिली नाही. परंतु आज शिवाजी महाराजांच्या विषयी मराठी माणसांच्या मनात असणाऱ्या भावना आपल्या राजकारणासाठी वापरल्या जात आहेत. आपल्या धर्मा इतकाच इतरांचा धर्म श्रेष्ठ आणि उच्च आहे. उपासना पद्धती वेगवेगळ्या असल्या तरी त्याचा उद्देश एकच आहे, हे महत्त्वाचे तत्व शिवाजी महाराजांनी मांडले. जुलमी, शोषण करणाऱ्या मोगल सत्तेविरुद्ध छत्रपती शिवाजी महाराजांनी आणि स्वराज्य संरक्षक संभाजी महाराजांनी सातत्याने उभा संघर्ष केला. त्यांनी स्वराज्य उभारले ते जुलमी सत्तेविरुद्ध, मोगल हे मुस्लिम होते म्हणून नव्हे, हे स्पष्ट असताना धर्मांध, जातीअंत राजकारणासाठी शिवाजी महाराजांची मोठमोठी स्मारके उभी

अमेरिकेच्या अध्यक्षपदाची सूत्रे दुसऱ्यांदा हाती घेतल्यापासून डोनाल्ड ट्रम्प यांनी निर्णयांचा घडाका लावला आहे. ‘अमेरिका फर्स्ट’ म्हणजेच आपल्या देशाला प्राधान्य देण्याचे धोरण हे त्यामागील सूत्र आहे. त्यानुसार कररचनांबाबतचा निर्णय घेऊन व्यापारयुद्ध छेडल्यानंतर ट्रम्प प्रशासनाने अमेरिकेकडून विविध देशांना दिल्या जात असलेल्या निधीकडे मोर्चा वळविला आहे.

निवडणूक आणि राजकीय प्रक्रिया भक्कम करण्यासाठी अनेक देशांना निधी पुरविले बंद करण्याचा निर्णय हा त्याचाच एक भाग. कार्यक्षमता वाढविण्यासाठी ट्रम्प यांनी सुरू केलेल्या मंत्रालयांचे प्रमुख एलन मस्क यांनी तो जाहीर केला असून, सुमारे ४८.६० कोटी डॉलरच्या अनुदानाला कात्री लावण्यात आली आहे. ट्रम्प प्रशासनाच्या आयातशुल्कांाबाबतच्या निर्णयाप्रमाणेच याही निर्णयाचा फटका भारताला बसला आहे; कारण भारतासाठी असलेल्या २.१० कोटी डॉलरचा समावेश आहे. अमेरिकेतील बेकायदा भारतीय निर्वासितांना मायदेशी परत पाठविण्यापासून आयातशुल्क वाढविण्यापर्यंतच्या निर्णयांचे जसे राजकीय पडसाद देशात उमटले, तसेच ते या निर्णयानंतरही उमटत आहेत.

बेकायदा निर्वासितांची परत पाठवणी बेड्या बांधून केली जात असल्याने आणि गुळपीठ असल्याचा आरोप भाजपने यापूर्वीही केला होता. आताचे प्रकरणही त्याच्याशी भाजपने जोडले आहे. निवडणूक आयोगाचे तत्कालीन आयुक्त एस. वाय. कुरेशी यांनी आरोप खोडून काढले आहेत. मात्र, २०१२मध्ये याबाबत करार झाल्याची कबुली त्यांनी दिली आहे. ‘इंटरनॅशल फाउंडेशन फॉर इलेक्टोरल सिस्टीम्स’ या संस्थेशी झालेला हा करार प्रामुख्याने प्रशिक्षणाबाबतचा होता, असा खुलासा कुरेशी यांनी केला आहे. आरोप-प्रत्यारोपाच्या या साखळीनंतर गरज आहे, ती या प्रकरणी नेमके काय घडले हे सांगण्याची. याबाबत पारदर्शक शक्तीचा शिरकाव होऊ दिला, असा आरोप भाजपने केला

करण्याच्या घोषणा करायच्या, या ना त्या मार्गाने निवडून आलेल्या आपल्या आमदार- खासदारांना महाराजांची जयंती त्यांना हवी तशी (मुस्लिमविरोधी) साजरी करण्यासाठी पैसा पुरवावचा, हे होत आहे. ज्या प्रवृत्तीने शिवाजी महाराजांच्या कार्यकालात त्यांना विशेष केला तेच आज त्यांचा वापर राजकारणासाठी करत आहेत. अनैतिहासिक सिनेमे काढून ते सिनेमे फुकट दाखविण्याची व्यवस्था करून आपले धागेरडे राजकारण साधण्यासाठी शिवाजी आणि संभाजी महाराज मुस्लिमविरोधी होते, हे दाखवण्यासाठी प्रयत्न केला जात आहे. महाराष्ट्र धर्म संपवणाऱ्या राजकारणाविरुद्ध संघटित झालेल्या महाराष्ट्रीयन लोकांमध्ये पुन्हा एकदा फूट पाडून आपल्या राजकारणासाठी भावनिक आवाहन करून त्यांना आपल्याकडे ओढण्याचा आक्रमकपणे प्रयत्न केला जात आहे. या पद्धतीने आपल्या मुद्द्यावर लोक आपल्या बाजूने आल्याची खात्री होईपर्यंत मुंबईसह स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका पुढे लांबणीवर टाकल्या आहेत. कापॅरिटच्या हिताचे राजकारण करणाऱ्या, हुकुमशाहीकडे वाटचाल सुरू असणाऱ्या राजकारण्यांनी शिवाजी महाराज, संभाजीराजे यांचा प्रतीक म्हणून आक्रमकपणे वापर सुरू केला आहे. जगण्याचे प्रश्न सोडविण्यामध्ये अपशयी ठरलेली मंडळी आता लोकांच्या भावनांशी खेळत आहेत. महागाई, बेकारी, शिक्षणाचे बाजारीकरण, आरोग्य व्यवस्थेचा बोजवारा, एसटी महामंडळासह सर्वच महामंडळांचे

कुळवाडीभूषण, रयतेचा राजा

चाललेले वाटोळे, आर्थिक दिवाळखोरी या सगळ्यामुळे वाढत असलेल्या क्षोभावर भावनिक उन्मादाचा उतारा देण्याचा प्रयत्न सुरू आहे. अरबी समुद्रातील शिवस्मारकाविषयी बोलले जात नाही. महाराजांचा अलीकडे मालवण इथे जो पुतळा पडला त्यातील भ्रष्टाचाराचे काय झाले? हे सांगितले जात नाही. आग्रा येथे स्मारक उभारण्याच्या घोषणा जगातच. पण पुढे काही होत नाही. मराठी माणसांच्या हृदयाजवळ असणाऱ्या शिवाजी महाराजांचा आपल्या राजकारणासाठी वापर करणाऱ्या प्रवृत्तीचा कावेबाजपणा मराठी माणसाने वेळीच ओळखावा आणि जगण्याच्या समस्यांवर प्रश्न विचारण्यासाठी सज्ज व्हावे. स्त्रियांना सुरक्षा आणि सन्मान देणे, धार्मिक सलोखा राखणे, भ्रष्टाचार करणाऱ्यांना वेळीच शिक्षा देणे आवश्यक आहे. अठरापागड जातींच्या आणि सर्व जाती-धर्मातील मराठी माणसाने शिवाजी महाराजांनी ३५० वर्षांपूर्वी केलेल्या आज्ञेनुसार महाराष्ट्र घडवावा. महाराष्ट्र धर्माप्रमाणे आपले वर्तन ठेवणे हीच महाराजांना कृतिशील अभिवादन असेल.

यावर्षीचा ‘कोरडवाहू’ अर्थसंकल्प

मध्यमवर्गाला दिलेल्या करसवलतीमुळे या वेळच्या अर्थसंकल्पाचा गाजावाजा झाला खरा, पण शेतकऱ्यांसाठी त्यात काहीच दिलासादायक नव्हते, याची चर्चाही झाली नाही.

कृषी क्षेत्राला विकासाचे पहिले इंजिन म्हणत, केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामण यांनी १ फेब्रुवारी २०२५ रोजी प्रधानमंत्री धन धान्य योजना आणि इतर योजनांची घोषणा केली. कमी उत्पादन आहे अश्या कडधन्नींनी आयातीचे नवे विक्रम केले आहेत. मग अशा प्रकारे आयात होत राहिली आणि शेतकऱ्यांच्या मालाला योग्य भाव नाही मिळाला तर मग आपण कडधान्य उत्पादनात कसे बरे आत्मनिर्भर होऊ शकतो? मागास १०० जिल्ह्यांसाठी पंतप्रधान धनधान्य योजना जाहीर केली आहे. या योजनेसाठी केवळ १०० कोटींचा निधी जाहीर केला आहे, म्हणजेच एका जिल्ह्यासाठी एक कोटी रुपये मिळण्याची शक्यता आहे. या योजनेचा एक कोटी ७० लाख शेतकऱ्यांना लाभ देण्यात येईल असे उद्दिष्ट ठेवले गेले आहे. या योजनेसाठी निवडलेल्या जिल्ह्यांमध्ये उत्पादकता वाढवणे, विविध पिकांची लागवड करणे, पीक पद्धतींमध्ये बदल करणे, सिंचन सुविधेत वाढ करणे, दीर्घ व अल्प मुदतीचे कर्ज उपलब्ध करून देणे या सगळ्या उद्दिष्टांची बोळवण फक्त १०० कोटींवर करण्यात आली आहे.

राष्ट्रीय तेल मिशन योजनेला यावर्षीच्या अर्थसंकल्पातून ब्याल दिल्याचे दिसून येत आहे. निधीच नसेल तर आपण राष्ट्रीय तेलविया मिशन पूर्ण करून खाद्यतेल उत्पादनात कधी आत्मनिर्भर होणार आणि खाद्यतेल आयात कशी आणि कधी कमी करणार ?

रासायनिक खतांच्या अनुदानामध्ये २६,५००.८५ कोटी रुपयांची कपात करण्यात आली आहे. मागील आर्थिक वर्षात १,८३,००३.२९ कोटी च्या सुधारित अंदाजावरून या वर्षी १,५६,५०२.४४ कोटी रुपयांच्या अनुदानाची तरतूद यावर्षी करण्यात आली आहे. म्हणजे २६,५००.८५ कोटी रासायनिक खतांच्या अनुदानात कपात करण्यात आली आहे. यामुळे खत अनुदानात घट होऊन रासायनिक खतांच्या किमती आणखी वाढण्याची चिन्हे स्पष्ट होताना दिसत आहेत.

या व्यतिरिक्त शेतकऱ्यांना निवडणूक काळात पीएम किसान सन्मान निधीमध्ये वाढ करण्याची आशा दाखवण्यात आली होती. त्यामुळे शेतकऱ्यांना त्यांना दुसरी अपेक्षा होती ती यत्नां कर्जमाफीची. ती या अर्थसंकल्पातून पूर्ण झालेली दिसत नाही. तिसरी अपेक्षा होती ती हमीभावाबद्दल ठोस उपाययोजना करण्याची आणि चौथी सिंचन सुविधेत सुधारणा करून भरीव निधीची.

२०२५ च्या अर्थसंकल्पात कृषी क्षेत्रातील महत्त्वाच्या योजनांचा निधी कमी करण्यात आलेला दिसून येत आहे. हा अर्थसंकल्प शेतकऱ्यांसाठी वात करडवाहू अर्थसंकल्प आहे, ज्यातून शेतकऱ्यांना केवळ निराशाच हाती आलेली दिसून येते.

सेमीकंडक्टर क्षेत्रात स्वदेशी शक्ती!

सेमीकंडक्टर चिपसाठी सध्याच्या घडीला इतर देशांवर अवलंबून असलेला भारत स्वदेशी सेमीकंडक्टर चिप विकसित करण्याच्या दिशेने वेगान वाटचाल करतोय. भारत दरवर्षी सेमीकंडक्टर चिपच्या आयातीवर कोट्यवधी रुपये खर्च करतो. खासगी उत्पादनांकरिता देशातील पहिली सेमीकंडक्टर चिप या वर्षाच्या अखेरपर्यंत येणाची चिन्हे आहेत. इस्त्रो आणि आयआयटी मद्रासने मिळून अंतराळ मोहिमांसाठीही एक स्वदेशी सेमीकंडक्टर चिप विकसित केली आहे. सेमीकंडक्टर क्षेत्रातली ही स्वदेशी शक्ती भविष्यात नवा इतिहास रचणार आहे.

हे तिन्ही प्रोसेसर वेगवेगळ्या कामांसाठी डिझाइन केलेले आहेत. प्रत्येकाची प्रोसेसिंग स्पीड, रेंज वेगवेगळी आहे. काही प्रोसेसर औद्योगिक वापरासाठी आहेत, काही प्रोसेसर भविष्यात संगणक आणि स्मार्टफोनमध्ये वापरले जातील. तर काही प्रोसेसर केवळ प्रयोगासाठी बनवले आहेत. केंद्र सरकारच्या इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालयाकडून या उपक्रमाला आर्थिक पाठबळ दिलं जात आहे. मायक्रोप्रोसेसर आधारित उत्पादनांच्या स्वदेशी तंत्रज्ञानाला प्रोत्साहन देणं हे या उपक्रमाचं उद्दिष्ट आहे. शक्ती प्रोसेसरच्या बेस क्लावर आधारित आयरिस चिपचा वापर प्रामुख्यान आयओटी, संगणक प्रणाली आणि अंतराळ मोहिमांमध्ये केला जाऊ शकतो. या स्वदेशी चिपमुळे भविष्यात भारताच्या अंतराळ मोहिमा आणखी प्रगत होतील, असा तज्ञांचा अंदाज आहे.

एकीकडं आयरिस चिपचं स्वागत होत असतानाच केंद्रीय माहिती तंत्रज्ञान मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी परवा पत्रकार परिषद घेऊन सप्टेंबर किंवा ऑक्टोबर महिन्यात जगाला पहिली ‘मेड इन इंडिया’ सेमीकंडक्टर चिप मिळेल अशी घोषणा केली आहे. टाटा इलेक्ट्रॉनिक्स, पॉवरचिप सेमीकंडक्टर मॅन्युफॅक्चरिंग कॉर्पोरेशन (पीएसएमसी) सोबत भागीदारीमध्ये गुजरातच्या धोलेरा इथं देशातील पहिलं सेमीकंडक्टर फॅब बांधत आहे. याकरिता टाटाने ९१ हजार कोटी रुपयांची गुंतवणूक केली असून १६० एकरवर हा प्लांट उभा रहात आहे. हा देशातील पहिला सेमीकंडक्टर प्लांट आहे. मार्च २०२४ मध्ये इथलं युनिट सुरू करण्यात आलं होतं. या प्लांटमधून २०२६ च्या

चिप बनवण्याच्या प्रक्रियेत ४००-५०० पाय्यां असतात. यापैकी एकही पाऊल चुकलं तर कोट्यवधी रुपयांचं नुकसान होऊ शकतं. मायक्रोचिप बनवण्यासाठी लागणारा पॅलेडियम धातू काही निवडक देशांमध्येच उपलब्ध आहे. रशिया हा पॅलेडियमचा सर्वात मोठा पुरवठादार देश आहे, अनेक कंपन्यांनी चिप डिझायनिंग तंत्रज्ञानाचे असंख्य पेटंट आपल्याकडं घेऊन ठेवल्यामुद्ध इतर देशांना संशोधनात अडचणी येतात.

भारतीय इंजिनअर्स मोट्य्रा संख्येनं नामवंत आयटी आणि चिप उत्पादक कंपन्यांमध्ये कार्यरत असूनही या क्षेत्रात भारताला आजपर्यंत ठसा उमटवता आलेला नाही, हे त्यामागचं प्रमुख कारण सांगता येईल. काही निवडक देश व कंपन्यांचीच या क्षेत्रात मोनोपॉली दिसते. कोविड काळात चीननं मायक्रो चिप्ससाठी अनेक देशांना वेटीस धरलं होत. चिप संशोधन, डिझायनिंग आणि उत्पादन असे तीन स्तर या प्रक्रियेत आहेत. ज्या कंपन्यांमध्ये चिप्स तयार होतात त्यांना फॅब्रिकेशन किंवा फॅब्स म्हणतात. भारतात संशोधन आणि डिझाइनशी संबंधित काही कंपन्या अस्तित्वात असल्याने भारताने आता चिप उत्पादनावर लक्ष केंद्रित केलं दिसते. कोविड काळात चीननं मायक्रो चिप्ससाठी अनेक देशांना वेटीस धरलं होत. चिप संशोधन, डिझायनिंग आणि उत्पादन असे तीन स्तर या प्रक्रियेत आहेत. ज्या कंपन्यांमध्ये चिप्स तयार होतात त्यांना फॅब्रिकेशन किंवा फॅब्स म्हणतात. भारतात संशोधन आणि डिझाइनशी संबंधित काही कंपन्या अस्तित्वात असल्याने भारताने आता चिप उत्पादनावर लक्ष केंद्रित केलं आहे.

सध्या स्वदेशी रॉकेट, जीपीएस आणि इतर तांत्रिक उपकरणं चालवण्यासाठी भारताला परदेशी प्रोसेसरचा वापर करावा लागतो. त्याकरिता भारताला आपला बरासह महत्त्वाचा डेटा त्या देशासोबत शेअर करावा लागतो. आपल्याकडं स्वदेशी

गेल्या वर्षात राज्यात सायबर गुन्ह्यांच्या सर्वाधिक अडीच लाख तक्रारी दाखल!

■**मुंबई** : राज्यात सायबर गुन्ह्यांची सर्वाधिक नोंद गेल्या वर्षात झाली असून ऑक्टोबर २०२४ पर्यंत हाती आलेल्या आकडेवारीनुसार दोन लाख ४१ हजार तक्रारी नोंदवल्या गेल्या आहेत. सर्वाधिक तक्रारी मुंबई, ठाणे, पुण्यातील आहेत. जानेवारी ते ऑक्टोबर २०२४ पर्यंत ८११ कोटींची फसवणूक झाली आणि सायबर पोलिसांना फक्त २७ कोटी हस्तगत करता आले. २०१६ पासून आतापर्यंत ३२१६ कोटींची फसवणूक झाली आणि त्यापैकी फक्त ६१ कोटी रुपये हस्तगत करण्यात यश मिळाले आहे. माहिती अधिकार कार्यकर्ते जितेंद्र घाडगे यांनी मिळविलेल्या

या तपशिलामुळे ही गंभीर बाब उघड झाली आहे. २०१६ मध्ये ‘‘महासायबर पोर्टल’’ची स्थापना राज्य शासनाने केली. तेव्हापासून उपलब्ध असलेल्या आकडेवारीनुसार, २०१६ मध्ये २०८५ प्रकरणे नोंदवण्यात आली होती. आता ऑक्टोबर २०२४ पर्यंत ६४५० प्रकरणे नोंदवण्यात आली आहेत. गेल्या आठ वर्षात तिप्पट वाढ झाल्याचे दिसून येते.

मुंबई, ठाणे व पुणे ही राज्यातील सर्वाधिक प्रभावित शहरे सायबर गुन्ह्यांची केंद्रे ठरली आहेत. २०२४ मध्ये मुंबईत ५४ हजार ८३६ तर पुणे आणि ठाण्यात अनुक्रमे २६ हजार ३३२ आणि २३ हजार

१४८ तक्रारी नोंदवल्या गेल्या. नवी मुंबई (१४ हजार १११), नागपूर (१३ हजार ४४२) आणि मीरा-भाईंदर-वसई-विरार (१३ हजार २२९) मध्ये सायबर गुन्ह्यांच्या घटनांमध्ये वाढ झाल्याचे या माहितीवरून दिसून येते.

सायबर गुन्ह्यांच्या प्रकरणांमध्ये वाढ होत असताना गुन्हेगारांना अटक होण्याची संख्या निराशाजनक आहे. २०२४ मध्ये सायबर फसवणुकीच्या प्रकरणांपैकी दहा टक्के प्रकरणांची उकल करणेली सायबर पोलिसांना

शक्य झालेले नाही. उकल झालेल्या ५९७ प्रकरणात ६६७ जणांना अटक झाली. उपलब्ध असलेल्या २०१६ पासूनच्या आकडेवारीनुसार, २०१६ मध्ये दोन हजार ८५ प्रकरणात ९९९ कोटींची आतापर्यंतची सर्वाधिक फसवणूक नोंदली गेली.

त्यापैकी ५० टक्के प्रकरणांची उकल होऊनही प्रत्यक्षात फक्त दोन कोटी रुपये हस्तगत झाले. २०१७ ते आतापर्यंत नोंदल्या गेलेल्या तक्रारींची उकल होण्याचे प्रमाण फक्त १५ ते २० टक्के असल्याचे दिसून येते. २०२० मध्ये ३८ हजार ६५२ तक्रार नोंदल्या गेल्या होत्या. त्यात वाढ होऊन २०२३ मध्ये एक लाख

६९ हजार ३४३ तर २०२४ मध्ये दोन लाख ४१ हजार ४०५ तक्रारी नोंदल्या गेल्या आहेत, असे माहिती अधिकारात उघड झाले आहे.

सायबर फसवणुकीबाबत नोंद करण्यासाठी राष्ट्रीय सायबर गुन्हे नोंदणी पोर्टल उपलब्ध असून त्याचा संपर्क दूरध्वनी १९३० आहे तर राज्य पोलिसांचे ‘महासायबर’ हे पोर्टल २०१६ पासून अस्तित्वात आहे. राज्याचे अतिरिक्त मुख्य सचिव (गृह) हे प्रमुख आहेत. याशिवाय विशेष महानिरीक्षक आणि उपमहानिरीक्षक असून १४४०७ हा संपर्क दूरध्वनी आहे. या दोन्ही पोर्टलवर ऑनलाईन तक्रार दाखल करता येते.

अंबरनाथमध्ये कचऱ्याचे ढीग सफाई कामगारांचा संप

■**अंबरनाथ** : अंबरनाथ शहरात शुक्रवारी सकाळपासून कचऱ्याचे ढीग दिसू लागले असून कचरा उचचला जात नसल्याची बाब समोर आली आहे. शहरात कचरा उचलणाऱ्या कंत्राटदाराला पालिकेने तब्बल ७ महिने बिलाचे पैसे अदा केले नाही. त्यामुळे सफाई कर्मचाऱ्यांचे पगारही रखडले असून संतप्त कर्मचाऱ्यांनी शुक्रवारी सकाळी कामबंद आंदोलन पुकारले. त्यामुळे शहरात दुर्गंधी पसण्याची शक्यता आहे.

अंबरनाथ नगरपालिकेने ऑगस्ट महिन्यात शहरातील कचरा उचलण्यासाठी एका कंपनीची नेमणूक केली होती. मात्र ऑगस्ट महिन्यापासून ते आजतागायत या कंपनीला पालिकेने बिलाचे पैसे दिलेले नाही. त्यामुळे ठेकेदाराचे आर्थिक गणितही कोलमडल्याची माहिती आहे. त्यामुळे संबंधित कंत्राटदाराकडून सफाई कर्मचाऱ्यांनी वेतन दिले नसल्याचे समोर आले आहे. त्यामुळे संतापलेल्या घंटागाडी कर्मचाऱ्यांनी शुक्रवारी सकाळी घंटागाडी न चालवण्याचा निर्णय घेतला. त्यामुळे अंबरनाथ शहरातील कचरा उचलला गेला नाही. याबाबत नागरिकांनी पालिका

प्रशासनाकडे तक्रारी केल्यानंतर पालिका कर्मचाऱ्यांची धावाधाव सुरू झाली. त्यामुळे पालिकेचा अधिकार्यांनी धावाधाव करत या कर्मचाऱ्यांची समजून काढण्याचा प्रयत्न केला. मात्र एखाद दोन महिन्याची बिले रखडल्यास पालिकेची बाजू समजून घेता येईल.

मात्र सहा महिने वेतन मिळाले नाही तर काम कसे करायचे असे सफाई कर्मचाऱ्याचे म्हणणे आहे. तर सहा महिने आर्थिक गरजा कशा भागवायच्या असा प्रश्न कंत्राटदराने उपस्थित केला आहे. तब्बल ७ महिन्यांचं बिल रखडल्यामुळे कामगारांचे पगार, गाड्यांचा खर्च हे सगळे आता आवाक्याबाहेर गेल्याचे ठेकेदाराचे म्हणणे आहे. पालिकेच्या या भोंगळ कारभारामुळे अंबरनाथ शहरात पुन्हा एकदा कचऱ्याचे ढीग साचू लागले आहेत. त्यामुळे आता अंबरनाथ पालिकेने नागरिकांच्या दैनंदिन आरोग्याशी संबंधित असलेल्या कामांचे पैसे तरी वेळेवर द्यावेत, अशी मागणी नागरिकांमधून केली जातेय. येत्या काही दिवसात कचऱ्याचा प्रश्न निकाली न निघाल्यास शहरात दुर्गंधी पसरून आरोग्याचा प्रश्न निर्माण होण्याची भीती व्यक्त होते आहे.

वाढवणजवळ कृत्रिम बेटावर विमानतळ!

■**मुंबई** : मुंबईजवळच्या वाढवण बंदराजवळ समुद्रामध्ये कृत्रिम बेट उभारून त्यावर विमानतळ उभारण्याचा प्रस्ताव केंद्र सरकारच्या विचाराधीन आहे. तसे झाल्यास समुद्रामध्ये बांधलेले भारताचे हे पहिले विमानतळ असेल. काहीच दिवसांपूर्वी एका कार्यक्रमात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी यासंबंधीचे संकेत दिले होते. तर, विधानसभा निवडणूक प्रचारादरम्यान पंध्रधान नरेंद्र मोदी यांनीही हे विमानतळ बांधणार असल्याचा उल्लेख केला होता. देशातील पायाभूत सुविधांमध्ये मोठ्या प्रमाणात परिवर्तन आणण्यासाठी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखालील केंद्र सरकारने घेतलेल्या पुढाकाराचा भाग म्हणून वाढवण बंदराजवळच हे विमानतळ बांधण्याचा प्रस्ताव आहे असे या प्रकरणाची माहिती असलेल्या सूत्रांनी सांगितले. प्रस्तावित वाढवण विमानतळ मुंबईच्या सध्याच्या विमानतळापासून १२५ किलोमीटर अंतरावर आहे. पश्चिम किनारपट्टीजवळ बांधल्या जाणाऱ्या या विमानतळाची रचना हॉंगकाँगचे आंतरराष्ट्रीय विमानतळ आणि ओसाकाचे कानसाई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ यांच्याशी मिळतीजुळती असेल. ही दोन्ही विमानतळे कृत्रिम बेटांवर बांधण्यात आली आहेत. वाढवण विमानतळाला केंद्र सरकार, तसेच महाराष्ट्र सरकारची प्राथमिक मंजूरी मिळाली आहे. यासंबंधी गेल्या महिन्यात बैठक आयोजित करण्यात आली होती. विमानतळ बांधण्यासाठी आता त्याची व्यवहार्यता तपासण्यासाठी अभ्यास सुरू केला जाईल. या प्रक्रियेत भारतीय विमानतळ प्राधिकरणाची मदत घेतली जाईल. एकदा संबंधित अभ्यास पूर्ण झाले की यासाठी लागणाऱ्या गुंतवणुकीचा अंदाजे खर्च जाहीर केला जाईल.

होळीनिमित्त कोकणवासीयांसाठी विशेष रेल्वेगाड्या

■**मुंबई** : कोकण पट्ट्यात शिमगा आणि गणेशोत्सव या सणांना विशेष महत्त्व आहे. मुंबईस्थित कोकणवासीय होळीनिमित्त कोकणातील मुळागावी जाण्याच्या तयारीत आहेत. मुंबईस्थित कोकणवासीयांची रेल्वेगाडीचे तिकीट आरक्षित करण्यासाठी लगबग सुरू आहे. कोकणात जाणाऱ्यांची संख्या लक्षात घेऊन मध्य आणि कोकण रेल्वे मार्गावरून विशेष रेल्वेगाड्या चालवण्याचे नियोजन केले आहे.

होळीनिमित्त कोकणात जाणाऱ्या प्रवाशांसाठी मध्य रेल्वे आणि कोकण रेल्वेच्या समन्वयाने रेल्वेगाड्या चालवण्यात येणार आहेत. सीएसएमटी - मडगाव, एलटीटी - मडगाव अशा रेल्वेगाड्या चालवण्यात येणार आहेत. कोकण रेल्वेने दिलेल्या माहितीनुसार, गाडी

क्रमांक ०११५१ सीएसएमटी - मडगाव विशेष रेल्वेगाडी सीएसएमटीवरून ६ मार्च, १३ मार्च रोजी मध्यरात्री १२.२० वाजता सोडण्यात येणार आहे. ही रेल्वेगाडी अनुक्रमे ७, १४ मार्च रोजी दुपारी १.३० वाजता मडगाव येथे पोहोचेल. गाडी क्रमांक ०११५२ मडगाव - सीएसएमटी विशेष रेल्वेगाडी मडगाव येथून ६ मार्च, १३ मार्च रोजी दुपारी २.१५ वाजता सोडण्यात येणार असून ही रेल्वेगाडी त्याच दिवशी मध्यरात्री ३.४५ वाजता सीएसएमटीला पोहोचेल.

या रेल्वेगाडीला दादर, ठाणे, पनवेल, पेण, रोहा, माणगाव, खेड, चिपळूण, संगमेश्वर रोड, रत्नागिरी, आडवली, विलावडे, राजापूर रोड, वैभववाडी रोड, कणकवली, सिंधुदुर्ग, कुडाळ, सावंतवाडी रोड आणि थिवी या रेल्वे स्थानकांवर थांबा असेल. या रेल्वेगाडीला एकूण २४ डबे असतील. प्रथम श्रेणीचा एक डबा, द्वितीय श्रेणीचा एकत्र एक डबा, द्वितीय श्रेणीचे दोन डबे, तृतीय श्रेणीचे १० डबे, शयनगमन चार डबे, जनरल चार डबे, एसएलआरचे दोन डबे असतील.

शाळा परिसरातले अनधिकृत बांधकाम हटवले, उल्हासनगर महापालिकेची कारवाई

■**उल्हासनगर** : उल्हासनगर महापालिकेच्या शाळांच्या आवारात काही अनधिकृत बांधकामे असल्याची बाब शाळांच्या पाहणीवेळी महापालिका आयुक्त मनिषा आढ्वाळे यांच्या निदर्शनास आली होती. त्यांनी या बांधकामांना हटवण्याचे आदेश त्यांनी दिले होते. त्यानंतर अखेर पालिकेच्या अनधिकृत बांधकाम निष्कासन विभागाने कारवाई करत दोन शाळांबाहेरील बांधकामे हटवली आहेत.

टीका केली जाते. शिक्षण मंडळाच्या कारभारावरही अनेकदा प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले जाते. उल्हासनगर महापालिकेच्या आयुक्तपदी रूजू झालेल्या आयुक्त मनिषा आढ्वाळे यांनी गेल्या आठवड्यात

फ प्रभागकडे मालमत्ता कर वसुलीसाठी १२४ कोटी ५५ लाखाचा लक्ष्यंक आहे. या प्रभागात न्यायालयीन प्रकरणे, जमीन, मालमत्ता वादात एकूण ७५ कोटी ४५ लाखाची रक्कम अडकून पडली आहे. ग प्रभागात मालमत्ता कराचा वसुली लक्ष्यांक १०६ कोटी २४ लाख आहे. या प्रभागात विविध प्रकारच्या गुंतवणूक्यात पालिकेची ६८ कोटी २५ रक्कम अडकून पडली आहे.

शाळेच्या परिसरात काही अनधिकृत बांधकामे असल्याची बाब आयुक्तांच्या निदर्शनास आली. उल्हासनगर कॅम्प तीन भागातील शाळा क्रमांक ८ शेजारी अनधिकृत दुकान, तर शाळा क्रमांक १७ च्या प्रवेशद्वारालगतच्या अनधिकृत घराचे बांधकाम असल्याचे त्यांना दिसून आले होते. त्यामुळे त्यांनी अनधिकृत बांधकाम निष्कासन विभागाला यावर कारवाई आदेश दिले होते. त्यानुसार या विभागाचे नोडल अधिकारी गणेश शिंपी यांनी या बांधकामांवर कारवाई केली.

अलिबागच्या सासवणेतील ते विकृत तरुण कोण, कोण टाकतात महिलांच्या नावाने अश्लील चिड्ड्या

■**अलिबाग** : गावातील काही विकृत युवकांनी गावातील आया-बहिणींना अश्लील चिड्ड्या पाठवण्याचे उद्योग सुरू केल्याने अलिबाग तालुक्यातील सासवणे ग्रामस्थ संतप्त झाले आहेत. त्यांनी या तरुणांवर कारवाई करण्याची मागणी पोलीस अधीक्षकांकडे केली आहे. तसेच या युवकांच्या विकृत वागण्याचा व्यायामशाळा परिसरात जमून एकत्रित निषेध केला आहे. सासवणे गावातील संतश्रेष्ठ पेडणेकर महाराज मठ परिसरात सरकारी जागेत महिला व्यायामशाळा बांधली आहे. या व्यायामशाळेलागत तलाव आणि झाडे होती. ती झाडे तोडून आणि तलाव बुजवून तिथे क्रिकेटचे बेकायदा मैदान तयार करण्यात आले. याकडे ग्रामपंचायतीने पूर्णपणे दुर्लक्ष केले आहे. येथे कोळीवाड्यातील मुले क्रिकेट खेळण्याला येत असल्याचे ग्रामस्थांनी सांगितले. काही दिवसांपूर्वी व्यायामशाळा इमारतीवर क्रिकेटचे साहित्य ठेवण्यासाठी त्यांनी रूम बांधण्याचा प्रयत्न केला. याला गावातील महिलांनी तसेच ग्रामस्थांनी विरोध केला आणि त्यांचे काम बंद पाडले. यानंतर या तरुणांनी व्यायामशाळेवर बेकायदा सीसीटीव्ही कॅमेरा जोडला. सासवणेतील महिलांनी व्यायामशाळा इमारतीच्यावर क्रिकेटचे साहित्य ठेवण्यासाठी या तरुणांना बांधकाम करण्यास विरोध केला. याचा राग आल्याने काही

विकृत तरुणांनी व्यायामशाळेत अश्लील भाषेतील मजकुराच्या चिड्ड्या टाकल्या. या महिलांना मांडवा पोलीस ठाण्यात तक्रार केली आहे. तसेच अशा अश्लील भाषेतील चिड्ड्या काही महिलांच्या घरातदेखील टाकल्या आहेत. यामुळे महिला संतप्त झाल्या असून संपूर्ण सासवणे ग्रामस्थ आक्रमक झाले आहेत. त्यांनी याबाबत जिल्हा प्रशासनासह पोलीस अधीक्षक तसेच गृह विभागाला निवेदन देत या तरुणांवर कारवाई करण्याची मागणी केली आहे. तक्रार अर्जावर ३८४ ग्रामस्थांच्या सह्या आहेत. या शिवाय सर्व ग्रामस्थांनी व्यायामशाळा परिसरात जमून तरुणांच्या विकृत मनोवृत्तीचा निषेध केला आहे.

पंख्याची तार इलेक्ट्रीक बोर्डला लावून दिली नाही म्हणून मित्राची हत्या, एकाला अटक

■**ठाणे** : पंख्याची तार इलेक्ट्रीक बोर्डला लावण्यास विरोध केल्याने एका राजस्थानी मजूरची त्याच्याच मित्राने डोक्यात लोखंडी वस्तूने प्रहार करून हत्या केल्याचा प्रकार भिवंडीतील पडद्या भागात उघडकीस आला आहे. सुरेंद्र चौधरी (२२) असे मृत मजूरचे नाव असून त्याच्या हत्येप्रकरणी पोलिसांनी रमण सिंह (३६) याला अटक केली आहे. दोघेही मजूर राजस्थानच्या आलवर या जिल्ह्यात वास्तव्य करत होते. ते

काही वर्षांपूर्वीच येथील गोदामामध्ये मजुरीसाठी आले होते. भिवंडी येथील भोईरगाव परिसरात एका गोदामामध्ये सुरेंद्र चौधरी, रमण आणि त्यांच्यासह पाचजण मजूर म्हणून काम करतात. येथील गोदामात एका पत्र्याचे लहान आकाराचे शेड उभारण्यात आले असून याच शेडमध्ये पाचही जण वास्तव्य करतात. हे पाचही जण मुळचे राजस्थान आणि उत्तरप्रदेश

येथील आहेत. १८ फेब्रुवारीला सायंकाळी ६.३० वाजताच्या सुमारास गोदामामधील कामे आवरून सर्व मजूर शेडमध्ये निघून गेले होते. रात्री जेवल्यानंतर सर्वजण झोपण्यासाठी जात होते. रात्री १० वाजताच्या सुमारास रमण सिंह हा येथील इलेक्ट्रीक बोर्डमध्ये पंख्याची तार लावत होता. त्यास सुरेंद्र याने विरोध केला. त्यामुळे त्या दोघांमध्ये वाद झाला. त्यांचा वाद झटपटीपर्यंत गेला होता. त्यानंतर इतर मजूरांनी त्यांच्यामधील वाद सोडविला. काही वेळानंतर रमण सिंह हा

त्याटिकाणी आला. त्याने शेडमध्ये पडलेली लोखंडी वस्तू हातात घेऊन सुरेंद्र याच्या मागून त्या वस्तूने त्याच्या डोक्यात प्रहार केला. यात सुरेंद्र यांना गंभीर दुखापत झाली. ते जागीच कोसळले. त्यानंतर मजुरांनी आरडाओरड केला. रक्तस्त्राव झाल्याने सुरेंद्र याला येथील एका जेसीबी गाडीतून उपचारासाठी भिवंडीतील आयजीएम या सरकारी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. रमण हा देखील त्यांच्यासोबत रुग्णालयात गेला होता. परंतु सुरेंद्र याला डॉक्टरांनी मध्यरात्री १२.३०

वाजता मृत घोषित केले. याप्रकरणी मजूराने दिलेल्या तक्रारीच्या आधारे पडद्या पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला. पोलिसांनी रमण याला ताब्यात घेऊन त्याला अटक केली आहे. रमण आणि सुरेंद्र हे राजस्थानमधील आलवर जिल्ह्यातील रहिवासी आहेत. गोदामामध्ये मजुरी करण्यासाठी ते मागील काही वर्षांपासून वास्तव्य करत होते. अतिशय क्षुल्लक कारणावरून सुरेंद्र याची हत्या झाल्याने मजूरकडून हळहळ व्यक्त केली जात आहे.

वाजता मृत घोषित केले. याप्रकरणी मजूराने दिलेल्या तक्रारीच्या आधारे पडद्या पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला. पोलिसांनी रमण याला ताब्यात घेऊन त्याला अटक केली आहे. रमण आणि सुरेंद्र हे राजस्थानमधील आलवर जिल्ह्यातील रहिवासी आहेत. गोदामामध्ये मजुरी करण्यासाठी ते मागील काही वर्षांपासून वास्तव्य करत होते. अतिशय क्षुल्लक कारणावरून सुरेंद्र याची हत्या झाल्याने मजूरकडून हळहळ व्यक्त केली जात आहे.

गेल्या १३ वर्षांपासून फरार आरोपीला अखेर अटक

■**मुंबई** : गेल्या १३ वर्षांपासून स्वतःची ओळख बदलून विविध ठिकाणी राहणाऱ्या फरार आरोपीला अटक करण्यात अ‍ॅन्टॉप हिल पोलिसांना यश आले. पोलिसांनी मिळालेल्या माहितीच्या आधारे शीव कोळीवाडा येथे सापळा रचून आरोपीला पकडले. त्याच्याविरोधात घरात शिरून हत्येचा प्रयत्न केल्याचा गंभीर गुन्हा दाखल केला. आरोपी कुपून मारीअपून देवेंद्र (वय ३६) याच्याविरोधात २०१२ मध्ये भारतीय दंड संहिता कलम ३०७ (खूनाचा प्रयत्न), ४५२ (बळजबरीने घरात घुसणे), ३२४, ३२३ (जखमी करणे), तसेच १४३, १४४, १४६,

१४७, १४८, १४९ (बेकायदेशीर जमाव) आणि सशस्त्र कायदा ४, २५, तसेच महाराष्ट्र पोलीस कायदा ३७ (१) सह १३५ अंतर्गत गुन्हा नोंदवण्यात आला होता. पण आरोपी गेल्या अनेक वर्षांपासून बेपत्ता होता. त्याच्यावर त्याची वॉरंटही जारी करण्यात आले होते. अपर पोलीस आयुक्त अनिल पारसकर व अतिरिक्त सत्र न्यायालय क्र. ३० यांनी अ‍ॅन्टॉप हिल पोलिसांना याबाबत सूचना दिल्या होत्या. त्यानुसार, पोलीस उपायुक्त रागसुधा आर. वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक सुधाकर ढाणे यांच्या मार्गदर्शनाखाली विशेष पथक तयार करण्यात आले.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटींग प्रेस, कार्यालय - गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रीयल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रीयल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पुर्व) मुंबई 400063 (महाराष्ट्र), येथे छापून रुम नं. १03, कुणाल कुटीर बी विल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मदिराजवळ, भाईंदर (पुर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या /लेख / जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणध्वनी - ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com